

ŞEHİTLİK VE GAZİLİK[1] Vatan; insanın halen üzerinde yaşadığı, geçmişin acı ve tatlı hatıraları ile avunduğu, istikbâle ümitle baktığı, kısacası her üç zamanı da idrak ettiği bütün bir mekandır. Bir toprak parçasının vatan olabilmesi kolay değildir. Yüzlerce yıl yurt edinilen, uğrunda şehitler verilerek kanla yoğrulan toprak parçası vatandır. Uğrunda can verilen ve üzerinde bir medeniyet kurulan yerdir vatan. Yoksa uğrunda kan akıtılıp can verilmeyen toprak parçasının adı vatan değildir. Ünlü şâir Mithat Cemal KUNTAY, bu gerçeği şöyle dile getirir. Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır, Toprak, eğer uğrunda ölen varsa; Vatandır. Atalarımız dünyanın en güzel ve bereketli topraklarını vatan olarak seçmişler ve bize emanet etmişlerdir. Bu cennet vatanı yüzlerce yıl ecdadımız canları ve kanları pahasına korumuşlar ve binlerce âbide dikerek üzerinde bir medeniyet kurmuşlardır. Bu vatanın, bu millete ait olduğunu camileri, türbeleri, çeşmeleri, sarayları, mezar taşları, hanları ve hamamları ile adeta tescil etmişlerdir. Vatan, bizim en kıymetli varlığımızdır. Bu bakımdan "anavatan” tabiri, bizim milletimiz arasında önem kazanmış ve ata sözlerimize kadar girmiştir. Vatan, bütün kutsal değerlerimizin toplandığı yerdir. Artık o, bir toprak parçasından çok, tüm manevi değerlerin yaşandığı bir ortamdır. Zira sevgiler onun kucağında yaşanmış, ocaklar onun kucağında tütmüş, acı-tatlı bütün hatıralarımızda onunla birlikte olmuşuzdur. O, bizim için bir bahçe, bir nehir, düşmanlara karşı savunduğumuz bir kale, istirahatçekildiğimiz bir huzur evi gibidir. Kısacası o bizim için her şeydir. Minaresine çıkıp ezan okuduğumuz camimiz, ağacına çıkıp meyve yediğimiz bahçemiz, göklere el kaldırıp dua ettiğimiz mabedimiz, kısaca canımızdan çok sevdiğimiz varlığımızdır. Onun için ne yiğitler, ne babalar ve ne dedeler canlarını ve kanlarını feda etmişlerdir. Onun uğruna şarkılar bestelenmiş destanlar yazılmış, türüler yakılmıştır. O, bütünüyle bir milletin sesi olmuş, hepimiz bir ağızdan onun marşını gür bir sesle okullarımızda ve kışlalarımızda söylemişizdir. Vatan olmaksızın millet, millet olmaksızın da devlet olamaz. Bir milletin varlığı, vatanın varlığına, aynı zamanda hür ve bağımsız olmasına bağlıdır. Vatan ve vatan sevgisinin mukaddesliği, milletimizce en yüce seviyeye yükseltildiği tarihen tasdik edilmiş bir gerçektir. Öylesine ispat edilmiştir ki, her karış toprak kanla yoğrulmuş, masum yuvalara namahrem eli değmemesi için milyonlarca can feda edilmiş, ırmaklar gibi kan akıtılmıştır. Bu vatanın mübarekliğine dikkat çeken Mehmet Akif mısralarında şöyle der: Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ? Şüheda fışkıracak toprağı sıksan şüheda! Canı cânânı, bütün varımı alsın da Hüdâ, Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ. Vatan şâiri Namık Kemal ünlü “vatan” makalesinde; en küçüğünden en büyüğüne kadar bütün insanların, bağlanan muhtelif şeylere karşı beslediği hissiyat ile vatan sevgisini birleştirir ve şöyle der: “...Henüz memede olan süt çocukları beşiğini, çocuklar eğlendiği yeri, gençer geçimlerinin temin edildiği yeri, ihtiyarlar, yalnız kaldıkları köşelerini, evlat anasını, baba ailesini ne türü duygularla severse, insan da vatanını o duygularla sever.” Bunun niçin böyle olduğunu ise arka arkaya tekrarladığı “insan vatanını sever” şeklindeki hüküm cümlelerini takiben şöyle izah eder: “İnsan vatanını sever; Çünkü, Allah’ın insanlara bahşettiği şeylerin en azizi olan hayat, vatan

havasını teneffüsle başlar. Bir diğ&er ifadeyle; vatani olmayan, kendisine Allah’n ihsan ettiğ&i şeylerin en azizi olan hayattan yeteri kadar zevk alamaz. Demek ki, hayatın gerçek anlamıyla lezzetine varabilmenin ilk şartı, vatana sahip olmaktır. İnsan vatanını sever. Çünkü Allah’n bağısladığı şeylerin en parlağı olan nazar, göz, dünyaya ilk baktığı zaman, vatan toprağını görür. Onun için vatanını sever. İnsan vatanını sever. Çünkü etrafına baktıkça, her köşesinde geçen ömrünün, geçmiş hayatının hazin bir hatırasını, taşlaşmış, taş kesilmiş gibi görür. İnsan vatanını sever. Çünkü hürriyeti, rahatı, hakkı, menfaati, vatan sayesinde ayakta kalabilir. İnsan vatanını sever. Çünkü, varlık sebebi olan atalarının sakin mezarlığı ve ömrünün neticesi olacak evladının meydana geleceğı yer vatandır. İnsan vatanını sever. Çünkü, vatan çocukları arasında dil birliğı, menfaat birliğı ve birbirine fazla alışmış oldukları için bir gönül yakınlığı ve fikir kardeşliğı hasıl olmuştur. O sayede bir adama; dünyaya göre vatan, oturduğı şehre göre kendi evi hükmünde görünür. İnsan vatanını sever. Çünkü, vatanda mevcut olan hakimiyetin bir kısmının hakiki sahibi bizzat kendisidir. İnsan vatanını sever. Çünkü vatan, bir galibin kılıcı veya bir kâtibin kalemi ile çizilen belirsiz hatlardan ibaret değildir. Vatan, millet, hürriyet, menfaat kardeşlik, tasarruf, hakimiyet, ecdada hürmet, aileye muhabbet, gençlik hatırası gibi birçok ulvî hislerin bir araya gelmesinden hasıl olmuş mukaddes bir fikirdir.” [2] 2-Vatani Korumak Dinimizin Emridir. Dünyada, namus ve şerefimizi koruyarak huzur ve güven içinde yaşamak, ancak bağımsız bir vatana sahip olmakla mümkündür. Dini görevlerimizi gereğı gibi yerine getirmemiz de yine vatan sayesinde mümkün olur. Bu sebeple Yüce dinimiz vatanın korunmasına büyük önem vermiş, vatan sevgisini imandan saymıştır.Vatani korumak hem dinî hem de milli bir görevdir. İnsanın kişiliğine ehemmiyet veren ve onu her yünden korumak için kurallar koyan dinimiz, insanın hak ve hürriyetlerini garanti altına almayı ve barışı gaye edinmiştir. İslam Dîni, hiçbir insanın ezilmesine ve baskı altına alınmasına izin vermez. Düşmanlara karşı çarışmayı emretmesi de, tamamıyla temel hak ve hürriyetlere saldırıyı ortadan kaldırmayı, adaleti ve hakkaniyeti yeniden kurmayı hedeflemesindendir. Bu konuda Kur’ân-ı Kerim’de şöyle buyurulmaktadır: و قاتلوا في سبيل الله الذين يقاتلونكم و لا تعتدوا ان الله لا يحب المعتدين “Sizinle savaşanlara karşı, Allah yolunda siz de savaşın. Ancak aşırı gitmeyin. Çünkü Allah, aşırı gidenleri sevmez.” (Bakara 2/190) Buna göre vatanımızı korumak Rabbimizin emridir. Dinimiz zorunlu olduğı hallerde savaşmayı, sevabı çok bir ibadet olarak göstermiştir. Savaşta da kurallar koymuş, aşırılıkları kesinlikle yasaklamıştır. Savaşta, Müslümanların dışında hiçbir millet, hukuka uygun davranışlar içinde olamamıştır. Biraz önce de belirttiğimiz gibi, savaş, insanların yaşayışında arzu edilmeyen fakat millet hayatında bazen kaçınılması mümkün olmayan bir olaydır. Savaş için hazırlıklı olmayan, gerektiğinde vatani, istiklal ve hürriyeti için maddî-manevî bütün varlıklarını veremeyen milletler, tarih

sahnesinden silinmeye veya esâret altında yaşamaya mahkumdur. Bu itibarla istiklal ve hürriyetimizi korumak için her bakımdan güççliü ve muhtemel bir düşman saldırısına karşı her an hazırlıklı olmaya mecburuz. Bu konuda Yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: و اعدوا لهم ما استطعتم من قوة و من رباط الخيل ترهبون به عدو الله و عدوكم و اخرين من دونهم لا تعلمونهم الله يعلمهم و ما تنفقوا من شيئ في سبيل الله يوف اليكم و انتم لا تظلمون “Onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet ve savaş atları hazırlayın. Onlarla Allah’ın düşmanını, sizin düşmanınızı ve bunlardan başka sizin bilmediğiniz fakat Allah’ın bildiği diğer düşmanları korkutursunuz. Allah yolunda her ne harcarsanız karşılığı size tam olarak ödenir. Size zulmedilmez” (Enfal, 8/60) Bu ayetteki “kuvvet” kavramı savaşta düşmana üstünük sağlamaya yarayan her türü silah, araç ve gereci içine alır. Top, tüfek, tank, cephane, uçak, gemi, yol, asker, kışla, depo, yiyecek, içecek, bilgi, fen, kültür, sanat, medeniyet, ekonomi, insan gücü gibi, maddi ve manevi her şey “kuvvet” kavramına dahildir. [3] Yeryüzünde şerefli bir millet olarak yaşayabilmek için bütün bunları tam ve eksiksiz bir şekilde hazırlamaya mecburuz. Dinen de bu konuda bütün gücümüzü kullanmakla yükümlüyüz. Sevgili Peygamberimiz (a.s.) de birçok hadislerinde vatan sevgisinin ve savunmasının önemli bir görev ve sevabı çok bir hareket olduğunu haber vermişlerdir. Bu konuda birkaçç hadis zikrelelim: لا تتمنوا لقاء العدو وا سا لوا الله العافية فاذا لقيتموهم فاصبروا يا ايها الناس “Siz düşmanla karşılaşmayı dilemeyiniz; Allah'tan afiyet isteyiniz. Düşmanla karşılaştığınız zaman da sabır ve gücünüzle karşı koyunuz.”,[4] عينان لا تمسهما النار عين بكت من خشية الله و عين باتت تحرس في سبيل الله

[illegible]

[illegible]

[illegible]

kültür birliğimiz, din ve ülkümüz; birliğimiz millet olarak ne kadar sağlam bir yapıya sahip olduğumuzu gösterir. İnanan insanların ortak dini duyguları da bir milletin göccedil; katar. Aynı zamanda o milletin fertlerinin birbirini sevmelerini kolaylaştırır. Yüce Allah; انماالمؤمنوناخوةفاصلحوابيناخويكم“M’minler ancak kardeştirler Öyle ise kardeşlerinizin arasını d&zeltin...” (Hucurat, 49/10) diye buyururken bu gerçeğe işaret buyurmuştur. İnsanlarla iyi geçinme yollarını aramak ve kendi milletine yürekten bağlı olmak, m&sl&manın asaletini gösterir. Birlikte, sevgide ve barışta güccedil; vardır. Nitekim, Yüce Allah; والصلحخيرــ“Uzlaşmak daha hayırlıdır” (Nisâ, 4/128) diye buyurmuştur. O halde her ferdin milletini yürekten sevmesi ve barış içinde yaşamaya çalışması hem milli, hem de dini bir görevdir.[\[11\]](#) SONUÇ şehitlerimiz, kanlarını akıtarak bu cennet vatını bize emanet etmişlerdir. Bize d&şen de bu toprakları imar etmek, korumak ve bizden sonraki nesillere devretmektir. Bunu yapmadığınız takdirde hem vatanımıza ve hem de şehitlerimize karşı görevlerimizi yapmamış ve onların ruhlarını incitmiş oluruz. Bütün şehitlerimize Cenâb-ı Hak’tan rahmet diliyor, gazilerimize minnet ve şükranlarımızı sunuyoruz. [\[1\]](#) Bu bölüm Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi şükranü ÖZBUğDAY tarafından □□hazırlanmıştır. [\[2\]](#) Türk ve Türklük, TSE Yayınları, s. 310-312. Ankara, 1994.. [\[3\]](#) Sabunî, Muhammed Ali, Safvet’t-Tefasir, I,511. Beyrut, 1981.. [\[4\]](#) Müslim, Cihad, 20. III, 1362. bk..Buhari, Cihad,112. IV, 9. [\[5\]](#) Tirmizî, Fedâilül-Cihâd, 12. No: 1639. IV, 175.. [\[6\]](#) Müslim, İmâre, 163. II, 1520. [\[7\]](#) Müslim, İmare. 157. II, 1517. [\[8\]](#) Buhari,Cihad, 21, III, 208. [\[9\]](#) Buhari,Cihad.7. III, 203. [\[10\]](#) Cezeri, Abdurrahman □□el-Fıkıh alel Mezahib'i'l-Erbaa, Beyrut, t.y. I, 527-528. [\[11\]](#) ÇUBUKÇU, İbrahim □□Agâh, İslam'da Ahlak ve Manevi Vazifeler, Diyanet İşleri □□Başkanlığı Yayınları, s.8.6. Ankara, 1995.